

Отже, застосування *duediligence* інвестиційних проектів має свої особливості на кожному етапі реалізації та дає низку переваг користувачам вихідної інформації. Використання даної процедури може попередити суттєві ризики інвестування, у тому числі унеможливити вибір неефективного проекту або укладення нечесного контракту. Водночас, використання цього інструментарію дає можливість обрати той проект, який забезпечує найбільшу віддачу з урахуванням доступності ресурсів, зменшує ризик втрат при спільному інвестуванні проектів і сприяє обранню більш економічного та соціального потенціалу при реалізації проектів, ніж просте застосування прийомів інвестиційного аналізу.

Список використаних джерел

1. *Bing, Gordon*, 2007, *Due Diligence: Planning, Questions, Issues* (Santa Barbara, CA: Praeger Publishers). – 244 p.
2. *Chapman, Craig E.*, 2006, *Conducting Due Diligence* (New York, NY: Practicing Law Institute). – 834 p.
3. *Bordat, C., McCullough, B.G., Labi, S., Sinha, K.C.*, 2004, *An analysis of cost overruns and time delays of INDOT projects*. Publication no. FHWA/IN/JTRP-2004/7, SPR-2811. Washington, DC: Transportation Research Board.
4. *Williams, Terry, Knut Samset, and Kjell Sunnevag*, 2009, eds., *Making Essential Choices with Scant Information: Front-end Decision Making in Major Projects* (New York: Palgrave Macmillan). – 417 p.

УДК 657.631.6:336.711

Примак Ю.Р.,

аспірант кафедри обліку в кредитних і
бюджетних установах та економічного аналізу,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

АУДИТ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ: ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

За умов сучасної інтеграції України на європейський ринок, подальший розвиток контролю за інвестиціями і грошовими потоками, які надходять до банківського сектора країни, стає актуальним питанням. Для надання впевненості в прийнятих рішеннях інвесторам та іншим користувачам продуктів банківської системи потрібні якісні та правдиві результати діяльності фінансових установ. Тому, роль аудиту у підтвердженні фінансової стійкості та надійності банку, набуває усе більшого значення.

Згідно Закону України «Про аудит і аудиторську діяльність» від 22.04.1993 р. №3125-ХІІ, проведення аудиту є обов'язковим для підтвердження достовірності та повноти річної фінансової звітності та консолідованої фінансової звітності публічних акціонерних товариств, підприємств-емітентів облігацій, професійних учасників ринку цінних паперів, фінансових установ та інших суб'єктів господарювання, звітність яких відповідно до законодавства України підлягає офіційному оприлюдненню. Окрім цього, внутрішній і

зовнішній аудит дозволяє здійснювати моніторинг фінансового стану засновників банків.

Фінансова стійкість банку (financial resilience of a bank) – стан банку, який характеризується збалансованістю фінансових потоків, достатністю коштів для підтримки своєї платоспроможності та ліквідності, а також рентабельною діяльністю [2]. Зменшення рівня фінансової стійкості може негативно вплинути на ліквідність і платоспроможність банку, що в майбутньому загрожує втратою репутації та іміджу.

В фінансових установах для проведення зовнішнього і внутрішнього аудиту фінансової стійкості використовують нормативні акти, розроблені Національним банком України, та міжнародні стандарти аудиту. Фінансову стійкість визначають на основі розрахунків відповідних коефіцієнтів, побудови різноманітних статистичних і математичних моделей тощо.

Для здійснення якісного та ефективного контролю в банку створюється відділ внутрішнього аудиту, результати роботи якого надаються не тільки керівництву банківської установи, а і незалежним аудиторам. Внутрішній аудит здійснюється установою на всіх етапах роботи для попередження і профілактики можливих ризиків діяльності.

Як визначено законодавством для підтвердження фінансової звітності банків здійснюють зовнішній аудит, який проводиться незалежними аудиторськими фірмами. В ході аудиту призначається склад аудиторської групи, складається план перевірки з визначенням відповідальних за кожний етап роботи. Одним із ключових елементів перевірки є аналіз показників стійкості банків до зовнішніх і внутрішніх факторів впливу. Аудитори здійснюють перевірку фінансової стійкості банку на основі фінансової звітності, даних бухгалтерських програм та інших документів, які здатні вплинути на аудиторську думку. Одночасно проводиться підтвердження достовірності отриманих фінансових документів.

Під час роботи створюється спеціальний робочий документ, який розробляють із застосуванням різних комп'ютерних програм. У такому документі проводиться аудиторський розрахунок показників і порівняння отриманих результатів із даними банку та нормативними значеннями. Результатом роботи аудиторської групи є аудиторський звіт, у якому висловлюється думка аудитора про рівень фінансової стійкості і надійності банку, а також фактори, які впливають на неї. Завдяки аудиту користувачі інформації отримують впевненість у надійності (або не надійності) фінансової установи [1, с. 886].

У сучасного аудиту фінансової стійкості існують значні проблеми та недоліки. Одним із яскравих прикладів недосконалості аудиту в країні можна назвати випадок з банкрутством і подальшою націоналізацією ПАТ «Приватбанк». ТОВ «Прайсвотерхаускуперс» (українська структура PwC– ЕП) було виключено з Реєстру аудиторських фірм, які мають право на проведення аудиторських перевірок банків. Відповідне рішення 20.07.2017 р. прийняло Правління НБУ за зверненням Комітету з питань аудиту банків. Головним аргументом для прийняття подібного рішення стало викривлення аудиторською

фірмою реальних ризиків діяльності банку та підтвердження недостовірної інформації стосовно обсягів регулятивного капіталу.

Згідно офіційних заяв, у 2015–2016 рр. за порушення при проведенні аудиту банків, НБУ заборонив проводити аудиторські перевірки банків 9 компаніям. Подібні події негативно впливають на довіру до аудиторських фірм, через що вони зазнають значних збитків.

Отже, згідно викладеного можна зазначити, що аудит у цілому потребує вдосконалення нормативної та законодавчої бази, розроблення нових методичних матеріалів щодо процедур і методів аудиту, жорсткішого контролю якості роботи аудиторських фірм, осучаснення існуючих форм робочих документів і впровадження новітніх методик перевірки фінансової стійкості банків з урахуванням фактору економічної нестабільності в країні для зменшення рівня аудиторського ризику. Це необхідно не тільки в якості підтвердження ретроспективних результатів, а і надання прогнозу розвитку діяльності банку на короткостроковий період.

Список використаних джерел

1. Мулик Я.І. Аудит фінансової стійкості підприємства: проблеми та перспективи розвитку. / Я.І. Мулик // Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. – 2017. – № 16. – С. 884–888.

2. Офіційний сайт НБУ [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123698.

УДК 657.6

Слободяник Ю.Б.,

д.е.н., професор кафедри аудиту
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ В СЕКТОРІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

У результаті трансформацій в Україні наразі створено дворівневу систему контролю державних фінансів, що складається із зовнішнього незалежного аудиту і внутрішнього аудиту, спрямованих на підтримання законності використання бюджетних коштів і ефективності діяльності державних органів. Наявність означених складових повністю відповідає світовим стандартам у цій сфері та розглядається як невід’ємний атрибут сучасного цивілізованого суспільства. Саме тому побудова дворівневої системи державного аудиту стала вимогою міжнародних контрагентів України, а також є складовою плану дій Україна – ЄС, на виконання якого було ухвалено низку необхідних нормативно-правових документів.

Оновлена редакція Концепції розвитку державного внутрішнього фінансового контролю на період до 2017 року містить визначення внутрішнього аудиту, під яким розуміють: «...діяльність з надання незалежних та об’єктивних гарантій (забезпечення впевненості в межах розумного у досягненні органами державного і комунального сектору мети та